

Põhikooli riikliku õppekava ainevaldkonnakavade korrigeerimine

Pille Liblik

Üldharidusosakond

Asejuhataja (õppekavad)

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Üldhariduse pedagoogide
kvalifikatsiooni tõstmine 2008-2014

Korrigeerimise põhjus

Põhikooli riikliku õppekava olulisemad muudatused 2011 ei ole rakendunud:

- õppimiskäsituses (õpilasekesksus, lõiming, ainevaldkondlikkus, loovus ja uurimuslik õpe)
- õpetajakoolituses (valdkondlikkus, aineteülesus, juhtimine, meeskonnakoolitused)
- Ainekavad ülekoormatud, õppekava raske lugeda

Allikas: õpetajate ja koolijuhtide veebiküsitlused; ainekavade rakendumise ekspertiis, teave maakondlikest ainesektsioonidest ja koolijuhtidelt

Korrigeerimise eesmärk

- tuua aineõpetuses selgemalt esile õppekava üldosa põhimõtted – loovus, professionaalsus, lõiming, ainevaldkondlikkus, õpilase arengu toetamine;
- vähendada õppimis- ja õpetamiskoormust;
- toetada õpetajaid ainevaldkonnakavade mõtestamisel ja rakendamisel;
- vähendada ainevaldkonna mahtu arvestuslikult 25% ulatuses;

Edasine õppemahu kujundamine sõltub
kooli õppekavas sätestatust,
õpetaja töö planeerimisest,
metoodika valikust,
õpetamise ja kasvatuse ellu viimisest.

Korrigeerimisega ei kaasne

- õppeprotsessi põhimõttelist ümberkorraldamist
- tegemist ei ole uute ainevaldkonna-kavadega.
- ainevaldkonna mahu vähendamine tinglikult 25% ulatuses

Ainevaldkonnakavade üldsätted 1

- oodatavad oskused, teadmised ja pädevused kirjeldatud eakohasemalt ning erinevad ootustest gümnaasiumi lõpetajale;
- valdkondlikkuse põhimõtte lõimingu ja läbivate teemade rakendamiseks, üldpädevuste kujundamiseks;
- õpetaja professionaalne vabadust otsustada lõimingu ja läbivate teemade rakendamise võimaluste üle aineõppes;
- õpetaja professionaalne õigus teha valikuid õppesisu käsitlemisel
 - arvestusega, et taotletavad õpitulemused on saavutatud ning üld- ja valdkondlikud pädevused kujundatud,
 - lähtuvalt õpilaste eelnevatest teadmistest-oskustest, võimetest ja huvidest;
- rõhutatud on üldosas kirjeldatud paindlikkust kasutada tunni- ja koolivälist õpet ning võimalusi korraldada õppetegevust väljaspool kooli ruume ning virtuaalses õppekeskkonnas;

Ainevaldkonnakavade üldsätted 2

- ühtlustatud nõuded valdkonna õppeainetes
 - õppetegevuse korraldamisel ja mitmekesisistamisel,
 - hindamisel,
 - füüsilise õppekeskkonna tagamisel;
- struktuur on ühtlustatud, tekst selgekeelsem ning on likvideeritud tekstis esinevad ebaotstarbekad kordused;
- ainevaldkonnakavad on kokku mahult vähenenud ca 1/3 võrra ja on hõlpsamad kasutada.

Ainevaldkonnakavad 1

- õppeainete õppe- ja kasvatuseesmärgid sõnastatud õpilaste ees kohasemalt,
 - ainevaldkonnas põhikooli lõpetajale on vähendatud, sh arvestades aine eripära;
 - määratletud on olulisimad õpitulemused (teadmised ja oskused),
- mis toetavad üld- ja valdkonnapädevuste saavutamist ning -millest lähtutakse tasemetöid ja ühtlustatud eksamitöid koostades;
- täpsustatud on võimalused paikkondliku eripäraga arvestamiseks;

Ainevaldkonnakavad 2

- õpitulemustes ja õppesisus aineti erineva osakaaluga väljajätted ning
- osades ainetes liidetud teemasid, mille õpitulemused on sisuliselt kattuvad;
- I kooliastme tööõpetuse ainekavades on õpetamise fookuses on õpilase oskuste kujundamine, mitte õpetatavate teemade läbimine sarnaselt kunsti ja eesti keelega
- Käsitöös lisatud taotlus seostada õpitud teoreetilisi teadmisi igapäevaelus vajalike praktiliste oskustega ja teabeallikate kasutamine.
- Rõhutatud rahvuslike kultuuritraditsioonide säilitamist ja arendamist.
- Tarbijakäitumise analüüs asendatud arutlemise kui eakohasema sisuga.
- õppesisus on täpsustatud käsitletavate teemade/ osaoskuste sõnastust, millest peavad lähtuma õppematerjalide koostajad, õpikute autorid.

Loovus, professionaalsus ja usaldus

- Õpetajal on aeg ja vabadus olla loov ja professionaalne.
- Õppekava ja ainekavad toetavad õpetajat õpilase arendamisel, mitte ei piira.
- Õpetaja on elukestev õppija ja kujundab usaldusliku õhkkonna kolleegide ja õpilastega.

Riikliku õppekava kui haridusstandardi suurim väljakutse õpetajale:

Õppekava mõtestamine aine õpetamise kaudu õpilase arengu toetamiseks

- Õppe- ja kasvatusesmärkide ning õpetamise käsituse mõtestamine õpetajate poolt ja nende saavutamine aineõpetuse kaudu.
- Õppekeskkonna ja koolikultuuri kujundamine ning nüüdisaegsete võimaluste kasutamine aineõpetuses.
- Üld-, valdkonna- ja ainepädevuste kujundamine uuriva ja loova käsitlemise kaudu õppimis- ja õpetamiskoormuse vähendamiseks.
- Digikultuuri kujundamine nüüdisaegse metoodika ja õppevara kasutamise kaudu.
- Professionaalsuse arendamine elukestva õppijana kooli sihiseade mõtestamiseks ja õpilastes väärtushoiakute kujundamiseks.

Tugi riikliku õppekava elluviimiseks

- Seadusest tulenevalt KOV kohustus, mida riik toetab 57 € ulatuses õpikutele.
- Võib kasutada muude õppevahendite soetamiseks.
- Tehnoloogiahariduse ja innovatsiooni riikliku toetamise kontseptsioon, sh mudel, mis aitaks uuendustel võimalikult hästi ise elus püsida riiklikust eritoest sõltumatult - 2014 I kv – SA HITSA
- Riiklik tugi innovaatilistele projektidele koolides, õppematerjalide koostamisele nii aineõpetuseks kui huviringide ja klubilise tegevuse tarbeks - 2014-2020 - riigieelarve, sh struktuurivahendid, välisprojektid kui ka sponsoralusest jm.
- toetada rahaliselt õpetajate võrgustike tegevusi ja täienduskoolitusi, sh tehnoloogiahariduses.
- Seadmete hankimine koolidele läbirääkimiste faasis. Eriarvamused!